

Kuntalaisten liikkumisedellytysten parantamista koskeva valtuustoaloite

88/10.03.01.00/2020

KV 08.10.2018 § 53
302/00.02.00/2018

Valtuutettu Sirkka-Liisa Ilvonen luki ikääntyvien henkilöiden ja muiden kuntalaisten arkiliikunnan liikkumisen edellytysten parantamista koskeneen seuraavan valtuustoaloitteen:

”Hyvinvointia edistävästä palveluista on säädetty vanhuspalvelulain 12 §:ssä. Myös kuntalain mukaan kunnan tulee edistää kuntalaisten hyvinvointia. Vammaisneuvoston tehtäviin yhtenä alueena kuuluu mm. : ” - seurata vammaisten ihmisten tarpeiden kehitystä kuntien alueella - edistää vammaisten tasa-arvoista osallistumista yhteiskunnan eri toimintoihin, kuten koulutukseen, työhön sekä kulttuuri- ja harrastustoimintaan”.

Meillä Forssassakin ikääntyvän väestön määrä on kasvava trendi, mutta ikääntyvä ei kuitenkaan ole kunnalle rasite, vaan oikein toteutettuna voimavara.

Ikääntyvän ihmisen arkiliikunnan kannalta on tärkeä liikuntaa suosiva elinympäristö ja oman elinympäristön reittien esteettömyys, turvallisuus ja lisäksi viheralueilla riittävät levähdysmahdollisuudet.

Hyvin sekä turvallisesti toteutettuna liikkumista suosiva elinympäristö ennaltaehkäisee osaltaan sairastumisia ja tapaturmia.

Kevyenliikenteen- ja suojatieverkon suunnitelmallinen korjaaminen ja kehittäminen erityisesti pyörätuolin ja rollaattorin käyttäjille sekä lastenvaunujen kanssa liikkujille luo edellytyksiä sille, että liikkuminen kävellen olisi harkinnanarvoinen ja houkutteleva liikkumismuoto mahdollisimman monelle henkilölle arjen matkalla.

Me allekirjoittajat toivomme kaupungilta mm. seuraavia toimia kaikkien kuntalaisten arkiliikunnan esteettömyyden parantamiseksi:

- Pyörätuolin ja rollaattorin käyttäjien sekä lastenvaunujen kanssa liikkujien reitit tulee mitoittaa määräysten mukaisiksi.
- Suojatien ja kevyen liikenteen väylien kivetykset ja korkeiden korokkeiden virheet on korjattava (aiemmin jo tehty Ilvonen/Ylä-rakkola kartoitus keskusta-alueen jalkakäytävien ja suojateiden esteistä)
- Vammaisneuvoston aikoinaan tekemä esteettömyyskartoitus tulee päivittää ja korjata siinä todetut epäkohdat.

- Vaikeimmat liikkumisesteisten ongelmakohdat ovat näissä kohdin olleet tasoerot, joita voidaan helpottaa järjestämällä kulkuyhteydet riittävän loiviksi luiskiksi.

Meillä Forssassa kaikki keskustajaaman päivittäiset palvelut ovat helposti lähellä tavoitettavissa. Kun nämä päivittäiset palvelut ovat saavutettavissa kävellen, edistää tämä esteettömän liikkumisen reitien turvaaminen, myös pidempään iäkkäiden kotona asumisen edellytyksiä.

Liikuntaa tukeva elinympäristö luo myös hyvät puitteet ikääntyvän väestömme psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin lisääjänä.

Esteettömissä ulkoympäristöissä pystyy liikkumaan äiti tai isä lastenvaunuineen, vanhus rollaattorinsa kanssa tai huonokuuloinen tai näkövammaisenkin henkilö.

Lisätietoa löytyy Invalidiliiton sivuilta oppaasta, jolla voi siinä esitetyllä esteettömyyskartoitusmenetelmällä selvittää fyysisen ympäristön esteettömyyttä. Linkki:

<https://www.invalidiliitto.fi/eskeh-kartoituslomakkeet-ja-opas>

Oppaan johdannossa todetaan mm.:” Esteettömät ja toimivat ratkaisut helpottavat kaikkien ihmisten liikkumista ja toimimista. Liikkuminen ja toimiminen, asuminen ja asioiminen, työnteko ja vapaa-ajan vietto sujuvat vaivattomasti kaikilta esteettömässä ympäristössä – kun oviaukot, kulkuväylät ja tilat ovat tarpeeksi väljiä, luiskat loivia, hissejä on tarpeellisissa paikoissa eikä kynnyksiä ole.

Kaupungin tulee ryhtyä pikaisesti toimiin ikääntyvien henkilöiden ja muiden kuntalaisten arkiliikunnan liikkumisen edellytysten parantamiseksi keskustataajamassa.

Lisäksi kaupungin myös tulee kiinnittää huomiota siihen, että erityisesti laajalle käyttäjäryhmälle tarkoitettujen rakennusten tulee olla esteettömyydeltään korkeatasoisia. Tällaisia kohteita ovat muun muassa uimahallit, kirjastot, vanhusten palvelutalot ja esimerkiksi koulut sekä urheiluhallit, jotka voivat toimia iltaisin alueen asukkaiden monipuolisina harrastuspaikkoina.

Esteettömät ja toimivat ratkaisut helpottavat kaikkien ihmisten liikkumista ja toimimista. Liikkuminen ja toimiminen, asuminen ja asioiminen, työnteko ja vapaa-ajan vietto sujuvat vaivattomasti kaikilta esteettömässä ympäristössä.

Edistääksemme kuntalaisten hyvinvointia esitämme, että myös Forssassa on tulevaisuudessa kaikille esteettömät liikkumismahdollisuudet.”

Ilvosen lisäksi aloitteen olivat allekirjoittaneet valtuutetut Risto Aaltonen, Suvi Aaltonen, Manu Mäkinen, Janne Nieminen ja Tapio Virtanen sekä varavaltuutettu Arja Mäkelä.

Päätös: Valtuusto lähetti aloitteen kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

KH 22.10.2018 § 223

Kaupunginjohtaja: Kaupunginhallitus antaa sivistys- ja tulevaisuuspalveluiden toimialalle sekä teknisen ja ympäristötoimen toimialalle yhteisesti tehtäväksi laatia aloitteessa tarkoitettua asiaa koskeva selvitys ja mahdollinen toimenpide-esitys kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös: Kaupunginhallitus hyväksyi ehdotuksen.

SILA 28.05.2024 § 12

Valmistelija Sivistysjohtaja Jarmo Pynnönen, puh. 050 596 5155,
jarmo.pynnonen@forssa.fi

Esittelijä Sivistysjohtaja

Päätösehdotus Forssan kaupungin sivistystoimi toteaa lausuntonaan teknisen ja ympäristötoimen toimialalle seuraavaa: Sivistyslautakunta pitää aloitteessa esille nostettuja arkiliikunnan liikkumisen edellytysten parantamista koskevia näkökulmia erittäin tärkeinä. Sivistystoimi ja vapaa-aikapalvelut pyrkivät omalla toiminnallaan järjestämään tapahtumia myös ikäihmisille ja erityisryhmille, joilla on merkitystä heidän hyvinvoinnilleen ja toimintakyvylle. Sivistystoimi pyrkii viestittämään esiin tulevista tarpeista teknisen ja ympäristötoimen toimialalle ja näin edistää kuntalaisten liikkumisedellytyksiä.

Päätös Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.